

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118207932
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8118207932.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej v sporovej veci žalobcu: C. Ž., O.. X.X.XXXX, V. V. X, XXX XX P. zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66, IČO: 31954448, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného: Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, o vydanie bezdôvodného obohatenia, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 7Csp/138/2018-215 z 1.6.2020, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalovanému v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 2.332,40 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 4.8.2018 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Vyslovil, že žalobca má vo vzťahu k žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že dňa 24.5.2011 bola medzi žalobcom ako dlžníkom a žalovaným ako veriteľom podpísaná zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej bola žalobcovi poskytnutá čiastka vo výške 1.500,- eur so splatnosťou 42 mesiacov, priemerná RPMN predstavovala 46,56 %, úroková sadzba 70,01 % a predpokladaná RPMN bola 63,32 %, ročná úroková sadzba revolvingu predstavovala 76,21 %. V bode 6 údajov o schválenom revolvingovom úvere sa žalobcovi poskytol úver vo výške 1.500,- eur pri ročnej úrokovej sadzbe 76,20 % a predpokladaná RPMN predstavuje 70,01 %.

3. Z karty klienta (č.l. 16 súdneho spisu) mal súd za preukázané, že istinu poskytnutého úveru bola zo strany žalobcu žalovanému zaplatená dňa 19.10.2012 v celkovej výške 1.285,92 eur. Za obdobie od 19.10.2012 do 19.3.2014 tak žalobca poukázal žalovanému celkovo 17 platieb v sume 80,37 eur, spolu 1.366,29 eur. Ďalej dňa 10.4.2014 zaplatil sumu 80,37 eur, 9.5.2014 80,37 eur, 27.6.2014 80,37 eur, 29.7.2014 80,37 eur, 27.8.2014 sumu 80,37 eur, 10.10.2014 sumu 80,37 eur, 13.10.2014 80,37 eur, 28.10.2014 sumu 80,37 eur, 24.11.2014 80,37 eur, 12.12.2014 80,37 eur a dňa 29.12.2014 zaplatil žalobca žalovanému sumu 160,74 eur, spolu 964,44 eur (10 krát 80,37 + 1 krát 160,74 eur). Celkovo tak žalobca poukázal žalovanému platby vo výške 2.332,40 eur (1.366,29 + 964,44 eur). Istina poskytnutého úveru bola zo strany žalobcu zaplatená žalovanému platbou dňa 19.10.2012 v celkovej výške 1.285,92 eur oproti výške poskytnutého úveru 1.284,25 eur. Tam vznikol preplatok v sume 1,67 eur. Nad rámec

poskytnutého úveru tak žalobca žalovanému poukázal platby vo výške 2.332,40 eur (1366,29 + 964,44 +1,67). Bezdôvodné obohatenie vo výške 2.332,40 eur tak požadoval vydať.

4. Súd preskúmal jednotlivé náležitosti v zmluve o úvere, či táto zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným obsahuje všetky zákonom stanovené náležitosti. Ako prvou náležitosťou sa súd zapodieval adresou predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť podľa § 9 ods. 2 písmeno c) Zákona o spotrebiteľskom úvere. Súd sa s touto argumentáciou žalobcu nestotožňuje. Súd je toho názoru, že adresa predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť sa týka len viazaných úverov, teda tých, ktoré sú určené na financovanie kúpy hnuiteľnej veci, zaplatenia za tovar alebo poskytnutia služby. Tento záver vyplýva predovšetkým z posúdenia toho, aké slovné spojenie alebo termíny Zákon č. 129/2010 Z.z. používa na označenie subjektov, ktoré sa priamo alebo nepriamo dostávajú do zmluvného úverového vzťahu so spotrebiteľom. Z uvedeného vyplýva, že adresa predajcu sa týka len prípadu, kedy ide o viazaný spotrebiteľský úver, a to prípad úveru poskytnutého podľa zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX nebol, a preto tvrdenie žalobcu, že v zmluve chýba náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. c) zákona číslo 129/2010 Z.z. neobstojí.

5. Ako druhý nedostatok náležitostí v zmluve o úvere žalobca uviedol dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere. S touto argumentáciou sa súd v celom rozsahu stotožňuje. V bode 5 údajov o požadovanom revolvingovom úvere na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 24.5.2011 je uvedená splatnosť úveru 42/19 mesačná splátka. Podľa názoru súdu tam absentuje údaj podľa § 9 ods. 2 písm. f) Zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzatvorenia zmluvy, čo spôsobuje dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 písm. a) Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy. Ak zákonodarca v týchto zákonných ustanoveniach uviedol dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, mal na mysli matematicky dátumovo uvedenie presného dňa, mesiaca a roka, kedy spotrebiteľ má splatiť veriteľovi úver.

6. Obdobne je súd toho názoru, že v zmluve absentuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., a to všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. V rámci údajov o požadovanom, ako aj údajov o schválenom revolvingovom úvere táto náležitosť uvedená nie je. V tejto súvislosti súd poukazuje napríklad na právny záver vyplývajúci z rozsudku Krajského súdu v Prešove spisová značka 7Co/144/2019-180 zo dňa 28.5.2020, kde odvolací súd uviedol, že pokiaľ ide o predpoklady výpočtu RPMN, ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť aj matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Odvolací súd poukázal na rozsudok Súdneho dvora zo dňa 20. septembra 2018 vydaného vo veci C-448/17, v ktorom Súdny dvor EÚ uviedol, že článok 4 ods. 2 Smernice 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že v prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere jednak neuvádza ročnú percentuálnu mieru nákladov a obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu a jednak neuvádza úrokovú sadzbu, táto okolnosť je rozhodujúcim prvkom v rámci analýzy dotknutého vnútroštátneho súdu v súvislosti s otázkou, či je podmienka uvedenej zmluvy týkajúca sa nákladov úveru vypracovaná jasne a zrozumiteľne v zmysle uvedeného ustanovenia. Súdny dvor v tejto súvislosti dodal, že rovnako ako neuvedenie RPMN v zmluve o úvere sa musí posudzovať situácia, keď zmluva obsahuje iba matematický vzorec výpočtu tejto RPMN, ktorý nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu. Spotrebiteľa v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzatvorení zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzatvorenej zmluvy a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

7. Zároveň súd poukazuje na nesprávne údaje o požadovanom revolvingovom úvere, ktoré sú uvedené v bode 5 žiadosti, kde je predpokladaná RPMN úveru za poskytnutie revolvingu 63,32 %, pričom v bode 6 údajov o schválenom revolvingovom úvere je uvedená predpokladaná RPMN na úver po poskytnutí revolvingu 70,01 %, tieto údaje v časti požadovaného a schváleného úveru sa tak nestotožňujú. Súd tak môže konštatovať absenciu tejto náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) Zákona o spotrebiteľských

úveroch účinného v čase uzatvorenia zmluvy, čím nastáva dôsledok uvedený v § 11 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona číslo 129/2010 Z.z. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľský úveroch sa spotrebiteľský poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov, a to v neprospech spotrebiteľa.

8. Rovnako, aj keby súd neprijal tento právny názor, poukazuje na výšku ročnej úrokovej sadzby 70,01 % v zmluve o úvere, ktorú v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka považuje za rozpornú s dobrými mravmi a teda v tejto časti neplatnú. Priemerná úroková miera z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou od jedného do piatich rokov v máji 2011 bola vo výške 9,74 % ročne. Z uvedeného vyplýva, že úrok stanovený veriteľom v zmluve o úvere je viac ako 7-násobne vyšší. Výška úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. V opačnom prípade je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzatvorenia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky spisová značka 1Mcdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009).

9. Žalovaný poskytol žalobcovi úver vo výške 1.284,25 eur, napriek skutočnosti, že mu bola schválená výška úveru 1.500,- eur. Žalovanému zaplatil žalobca sumu 3.616,65 eur. Z dôvodu konštatovania súdu o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru tak na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie vo výške 2.332,40 eur. Súd tak prijal záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti daného úveru, na základe ktorého vzniklo žalobcovi právo na vydanie bezdôvodného obohatenia.

10. V spore však žalovaný vzniesol námietku premlčania, ktorou sa bolo potrebné zaoberať.

11. V zmysle Uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 1Co/43/2019-169 zo dňa 19.12.2019 odvolací súd konštatoval, že z hľadiska behu subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty má súd vychádzať z Nálezu Ústavného súdu Českej republiky spisová značka II. US 2460/2017 zo dňa 19. marca 2018, ako aj Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky I. ÚS 430/2018 a treba určiť začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na vydanie bezdôvodného obohatenia od momentu získania reálnych vedomostí žalobcu o všetkých skutkových okolnostiach, ktoré sú predpokladom pre záver o vzniku bezdôvodného obohatenia na jeho úkor, čo v prejednávanej veci smeruje ku konzultácii žalobcu v Združení na ochranu spotrebiteľa HOOS tak, ako je to zistené. Z prehlásenia Zdrużenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 1.6.2018 vyplýva, že dňa 28.5.2018 im žalobca predložil zmluvu o revolvingovom úvere, pričom bol upovedomený, že táto zmluva obsahuje nedostatok náležitostí. Zároveň zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, je ju potrebné považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, a preto žalobcovi vznikol nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Žaloba bola podaná žalobcom na súd dňa 6.7.2018 s poukazom na prehlásenie Zdrużenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS zo dňa 1.6.2018 a názoru vyplývajúceho z rozhodnutia odvolacieho súdu má tak súd za to a môže konštatovať, že žaloba bola podaná v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby. Istina úveru bola žalobcom zaplatená dňom 19.10.2012 v celkovej výške 1.285,92 eur. Ďalšie platby poukázal žalobca žalovanému za obdobie od 19.11.2012 do 19.3.2014 a ďalšie platby od 10.4.2014 do 29.12.2014.

12. Úrok, ktorý je uvedený v zmluve o revolvingovom úvere 7-násobne prevyšuje priemerné úrokové sadzby daných úverov. S poukazom na nedostatky, ktoré sú uvedené v zmluve o úvere zhodnotiac všetky skutkové okolnosti tohto prípadu je súd toho názoru, že v danom prípade je potrebné aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu, ktorá spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získava na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia zmluvy ešte tento úmysel nemusel mať. Prijatím platby tvoriacej bezdôvodné obohatenie sa úmysel dodávateľa získať bezdôvodné obohatenie prejavil a naplnil jeho konaním, keď prijal a ponechal si platbu, ktorá mu bola vyplatená bez právneho dôvodu. Obchodník ako profesionál vedel, že mu bola platba vyplatená v rozpore so zákonom a napriek tomu si ju nechal. K aplikácii objektívnej 10-ročnej premlčacej doby na posudzovanie premlčania vydania bezdôvodného obohatenia v spotrebiteľských veciach súd poukazuje napríklad na rozhodnutie Krajského súdu Prešov 1Co/14/2017 zo dňa 28.6.2017, 2Co/193/2016 zo dňa 24.6.2020, 3Co/85/2017 zo dňa 3.10.2017, 19Co/67/2017 zo dňa 31.8.2017, 24Co/25/2017 zo dňa 30.1.2018. Objektívna 10-ročná premlčacia doba na premlčanie bezdôvodného obohatenia podľa názoru súdu začína plynúť prijatím každej takto nedôvodne prijatej platby od momentu, keď ju veriteľ od spotrebiteľa prijal. Je vylúčené podľa názoru súdu, aby žalovaný ako profesionál v poskytovaní úverov nepoznal spotrebiteľské právo a prijímal platby

nad spotrebiteľovi poskytnutú sumu pri neplatných úveroch alebo nad istinu úveru pri bezúročných a bezpoplatkových úveroch. Nemôžu byť preto žiadne rozumné pochybnosti o tom, že žalovaný sa na úkor žalobcu obohatil úmyselne, a preto na posúdenie premlčania nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu, je to sám veriteľ, ktorý pripravuje takéto neplatné úverové zmluvy alebo bezúročné a bezpoplatkové úvery. Úrok, ktorý je uvedený v týchto zmluvách hraničí podľa názoru súdu s úžerou a tej sa možno dopustiť iba úmyselne. Rovnako úmysel veriteľa bezdôvodne sa na úkor spotrebiteľa obohatiť prijatím platieb od spotrebiteľa po splatení spotrebiteľovi poskytnutej sumy je prijímaním takýchto platieb po splatení poskytnutej sumy v dobe, keď už veriteľovi je známa judikatúra súdov vedúca k bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a k neplatnosti spotrebiteľských zmlúv. Súd s poukazom na osobitné okolnosti tohto prípadu a najmä úrok, ktorý považoval v hrubom rozpore s dobrými mravmi, ktorý žalovaný ako veriteľ uviedol v spotrebiteľskej zmluve, mal za to, že je dôvodné v tomto prípade aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. S poukazom na platby žalobcu od 19.10.2012 až do 29.12.2014, keď preplácal daný úver nad rámec poskytnutej istiny je jeho žalobný návrh o vydanie bezdôvodného obohatenia doručený súdu v rámci 10-ročnej objektívnej premlčacej doby.

13. Súd tak žalobe žalobcu v celom rozsahu vyhovel a rozhodol o povinnosti žalovaného vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie v celkovej výške 2.332,40 eur aj spolu s úrokom z omeškania, ktorý súd žalobcovi priznal v súlade s § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, a to deň nasledujúci po doručení žaloby žalovanému.

14. Výrok o trovách konania odôvodnil ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

15. Proti rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný a navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil a žalobu zamietol.

16. Odvolanie odôvodnil ustanovením § 365 ods. 1 písm. d) CSP, t.j. že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ustanovením § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t.j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a ustanovením § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t.j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho rozhodnutia vo veci.

17. Poukázal na to, že závery súdu o aplikácii 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty nemajú oporu v žiadnom vykonanom dôkaze a odporujú skutočnostiam, na základe ktorých žalovaný rozhodne nemohol konať s úmyslom získať obohatenie. Súd nezohľadnil právnu úpravu, ktorou sa upravila maximálna výška odplaty za spotrebiteľské úvery v čase, keď došlo k uzavretiu zmluvného vzťahu medzi sporovými stranami. Ak táto úprava pripúšťala výšku odplaty rovnako ako je uvedená v zmluve, potom na strane žalovaného nie je daný úmysel právnu úpravu porušiť a získať bezdôvodné obohatenie.

18. Výška odplaty za úver bola určená v súlade s § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a neprevyšovala podstatne odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Zákonodarcu reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom a nie iba jednu zložku, t.j. ročnú úrokovú sadzbu úveru. Finančným trhom sa rozumie sústava subjektov finančného trhu, jeho nástrojov a transakcií (finančných investícií) s týmito nástrojmi a medzi týmito subjektmi. Pritom ide o nepriame, sprostredkované financie, ktorého rizikom je návratnosť finančných prostriedkov. V zákone bolo výslovne určené, že pri porovnávaní sa má zobrať do úvahy nielen hodnota obvyklej odplaty, ale aj spôsob a miera zabezpečenia záväzku, objem poskytnutých prostriedkov a lehota splatnosti. Žalobca to však nerešpektuje, a taktiež ani aplikáciu ním označeného ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Porovnávanie s údajmi bánk je nesprávne, pretože banka si svoj zisk účtovala v danom období aj za vedenie úverového účtu, spracovanie platieb a podobne, čiže úrok nebol pre ňu jediný výnos za požičanie peňazí.

19. Žalovaný vychádzal z vyššie uvedenej právnej úpravy a v rozsudku súd neuviedol žiadne skutočnosti o porušení tejto právnej úpravy zo strany žalovaného. Ak súd založil svoje rozhodnutie na tom, že na základe výšky úrokovej sadzby sa dá usudzovať úmysel žalovaného získať obohatenie, potom treba vyriešiť otázku, či došlo k porušeniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka upravujúcu maximálne

prípustnú výšku odplaty. Súd však takýto záver neprijal, a preto je údajný úmysel získať bezdôvodné obohatenie neopodstatnený a nedôvodný.

20. Súd nevyhodnotil to, že žalobcovi ako dlžníkovi bola uložená povinnosť plniť formou právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý nebol zrušený a napadnutý žalobou o zrušenie na súde. Postup žalobcu a podanie žaloby za situácie, kedy je tu právoplatné rozhodnutie, ktoré je pre žalobcu záväzné, je obchádzaním právnej úpravy. V konaní nebolo preukázané, že právoplatne uložená povinnosť bola splnená vo väčšom rozsahu, ako vyplýva z rozhodcovského rozsudku.

21. Nemožno súhlasiť s tým, že sa súd prvej inštancie odvoláva na potvrdenie Združenia HOOS z 1.6.2018, a takáto listina nikdy žalovanému nebola doručená. Toto združenie nie je subjektom evidovaným v zozname občianskych združení pôsobiacich v oblasti ochrany spotrebiteľa (evidovaných Ministerstvom hospodárstva SR) a ani subjektom, ktorý by bol oprávnený vydať verejné listiny alebo listiny o skutočnostiach porovnateľne ako notár. Predložená listina z 1.6.2018 preto nemá žiadnu dôkaznú hodnotu. Posúdenie námietky premĺčania vo vzťahu k subjektívnej premĺčacej dobe je zložené na postupe, ktorým bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom a obsah danej listiny nebol v konaní preukázaný.

22. Nemožno súhlasiť so záverom, že úverová zmluva neobsahuje údaj o konečnej splatnosti úveru a o uvedení predpokladov na výpočet RPMN.

23. Zmluva o revolvingovom úvere je tvorená ustanoveniami nachádzajúcimi sa nielen v listine označenej ako žiadosť o poskytnutie úveru, ale aj zmluvnými dojednaniami. Obsah zmluvy tvoria aj zmluvné dojednania, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy a prílohy tvoriace súčasť zmluvy, kam patrí aj oznámenie veriteľa o schválení úveru. Nemožno súhlasiť so záverom súdu, že oznámenie veriteľa o schválení úveru nie je súčasťou zmluvy, pretože z rozsudku nevyplýva žiadny relevantný dôvod pre takýto záver. Oznámenie veriteľa o schválení úveru je riadnou súčasťou zmluvy a termín konečnej splatnosti z neho vyplýva. V tejto súvislosti treba konštatovať, že z rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 vyplýva, že Čl. 10 ods. 1 a 2 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES z 23.4.2008 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v Čl. 10 ods. 2 Smernice musia byť vyhotovené písomne, alebo na inom trvalom nosiči.

24. Nemožno súhlasiť so záverom, podľa ktorého by neuvedenie konečnej splatnosti úveru malo byť dôvodom pre bezúročnosť.

25. Náležitosť konečnej splatnosti úveru nepozná únijné právo, čo viedlo k zmene zákona č. 129/2010 Z.z., a táto náležitosť bola z dôvodu dodržiavania únijného práva vylúčená zo zákona, čo sa stalo novelou č. 279/2017 Z.z.

26. Treba tiež poukázať na to, že zákonom č. 279/2017 Z.z. došlo k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že s účinnosťou od 1.5.2018 slová - „a termíny splátok, istiny, úrokov a iných poplatkov“ sa nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“ a uvádzanie konečnej splatnosti sa vypustilo. Stalo sa tak z dôvodu vyššie uvedeného rozsudku Súdneho dvora Európskej únie. Z tohto rozhodnutia taktiež vyplynulo, že uvedené ustanovenie Čl. 10 ods. 2 Smernice č. 2008/48/ES by sa nemalo vykladať tak, že oprávňuje členské štáty, aby vo svojej vnútroštátnej úprave stanovili povinnosť zahrnúť do zmluvy o úvere iné náležitosti než tie, ktoré vymenúva Čl. 10 ods. 2 tejto Smernice.

27. Nemožno súhlasiť so záverom súdu, že nedošlo k uvedeniu všetkých predpokladov použitých na určenie RPMN.

28. Všetky údaje potrebné pre výpočet podľa vzorca určeného zákonom č. 129/2010 Z.z. sú uvedené na lícnej strane dokumentu označeného ako žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru - zmluva o revolvingovom úvere, kde sa nachádzajú údaje potrebné pre výpočet RPMN spôsobom - vzorcom vyplývajúcim zo zákona. Samotný súd v rozsudku neuvádza, ako by dané údaje mali byť uvedené. Žalovaný v zmluvách uviedol všetky predpoklady pre výpočet RPMN, pričom z čl. 3 ods. 3.1 zmluvných dojednaní každej úverovej zmluvy vyplýva, že celková výška úveru bude dlžníkovi oznámená v oznámení podľa čl. 2 ods. 2.2 tejto zmluvy o revolvingovom úvere. Celková výška úveru je spolu s úrokmi

splatná v pravidelných splátkach vo výške a časovom rozvrhnutí podľa platného splátkového kalendára. Ročná percentuálna miera nákladov je sadzba, ktorá sa aplikuje na výpočet podľa Prílohy č. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. z hodnoty celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o revolvingovom úvere, výšky poskytnutého spotrebiteľského úveru a doby splácania. Preto k vzniku bezdôvodného obohatenia nedošlo.

29. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného nevyjadril.

30. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

31. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol.

32. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, nemožno mať pochybnosti o správnosti právneho posúdenia prejednáwanej veci súdom prvej inštancie a nebola zistená vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

33. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

34. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

35. Podľa § 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

36. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

37. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

38. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

39. Podľa § 53 ods. 12 Občianskeho zákonníka, neprijateľnosť zmluvných podmienok sa hodnotí so zreteľom na povahu tovaru alebo služieb, na ktoré bola zmluva uzatvorená, a na všetky okolnosti súvisiace s uzatvorením zmluvy v dobe uzatvorenia zmluvy a na všetky ostatné podmienky zmluvy alebo na inú zmluvu, od ktorej závisí.

40. Podľa § 53d Občianskeho zákonníka, spotrebiteľská zmluva, ktorá obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v znení, ako je uvedená vo výroku rozhodnutia súdu a jej uzavretie bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky alebo úžery, je neplatná.

41. Podľa § 54 ods. 1 až 3 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských

zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. V pochybnostiach o význame zmluvnej podmienky sa výklad priaznivejší pre spotrebiteľa neuplatní, ak právo na príslušnom orgáne uplatňuje právnická osoba založená alebo zriadená na ochranu spotrebiteľa.

42. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

43. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

44. Podľa § 451 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezodhodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

45. Podľa § 455 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, za bezdôvodné obohatenie sa nepovažuje, ak bolo prijaté plnenie premlčaného dlhu alebo dlhu neplatného len pre nedostatok formy. Takisto sa za bezdôvodné obohatenie nepovažuje prijatie plnenia z hry alebo stávky uzavretej medzi fyzickými osobami a vrátenie peňazí požičaných do hry alebo stávky; na súde sa však týchto plnení nemožno domáhať.

46. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinnému ku dňu 24.5.2011 (ďalej len zákon č. 129/2010 Z.z.), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

47. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

48. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

49. Podľa § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak

- a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,
- b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

50. V prejednávanej veci bolo nepochybne preukázané, že na základe zmluvy z 24.5.2011 pod č. 8500004502 bol žalobcovi poskytnutý úver vo výške 1.500,- eur so splatnosťou 42 mesiacov, s priemernou RPMN vo výške 45,56 eur, úrokovou sadzbou 71,01 % a predpokladanou RPMN 62,32 %, pričom ročná úroková sadzba revolvingu predstavovala 76,21 %.

51. Súd prvej inštancie správne zistil, že predmetná zmluva neobsahuje náležitosti vyplývajúce zo Zákona o spotrebiteľských úveroch, a to konkrétne dobu trvania zmluvy o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona č. 129/2010 Z.z. (ZoSÚ). Treba totiž rozlišovať medzi termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru a ďalšou náležitosťou, ktorou je doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorá v zmluve uvedená nie je.

52. Správne konštatuje súd prvej inštancie, že v zmluve chýba náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, a to uvedenie všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Po preskúmaní predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere nemožno súhlasiť s odvolacími námietkami žalovaného týkajúcimi sa toho, že na lícnej strane predmetnej zmluvy sa všetky údaje použité pre výpočet RPMN nachádzajú. Zákon totiž vyžadoval (v znení platnom v čase uzatvárania predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere), aby uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN bolo náležitou zmluvy, ktorá je preskúmateľná a pre spotrebiteľa zrozumiteľná tak, aby mohol si urobiť záver o tom, aké predpoklady boli pre výpočet RPMN použité. Za týchto okolností nemožno súhlasiť s tým, že za uvedenie všetkých predpokladov pre výpočet RPMN možno považovať údaje nachádzajúce sa na prednej strane zmluvy špecifikujúcu dohodnutú čiastku úveru - úverový limit, mesačnú splátku, celkovú čiastku, ktorú musí dlžník zaplatiť a údaje o predpokladanej RPMN, ročnej úrokovej sadzbe úveru a priemernej RPMN. Treba tiež zdôrazniť, že z prílohy č. 3 i z prílohy č. 4 k zákonu č. 129/2010 Z.z. v znení platnom a účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere, ktoré sa týkajú štandardných európskych informácií o spotrebiteľskom úvere a európskych informácií o spotrebiteľskom úvere týkajúcich sa povolených prečerpaní a konverzie dlhu, nepochybne vyplýva, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere majú byť uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN.

53. V tejto prílohe sa nachádza konkrétny vzorec výpočtu RPMN (ktorý v predmetnej zmluve o revolvingovom úvere uvedený nie je) a vysvetlenie významu symbolov, ktoré sú vo vzorci použité (napríklad číslo posledného čerpania, výška čerpania, interval vyjadrený v rokoch a v zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov a podobne), pričom tieto náležitosti v zmluve uvedené nie sú. Odhliadnuc od tejto okolnosti zákonodarca pod pojmom potreby uvedenia všetkých predpokladov potrebných pre výpočet RPMN mal na mysli osobitnú časť zmluvy, v ktorej by sa zrozumiteľným a prehľadným spôsobom (pre spotrebiteľa) tieto predpoklady uviedli tak, aby spotrebiteľ mohol byť aj so zreteľom na priemerné schopnosti v základných veciach týkajúcich sa RPMN zorientovaný. Tento predpoklad však uvedená zmluva o revolvingovom úvere nespĺňa.

54. Za týchto okolností sú správne zistenia súdu prvej inštancie, že v dôsledku absencie týchto zákonných požiadaviek na zmluvu o predmetnom revolvingovom úvere (v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) a v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ) treba predmetný úver považovať za úver bezúročný a bez poplatkov.

55. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal aj s otázkou premlčania, ktorú namietal žalovaný v priebehu konania a správne ustálil, že subjektívna 2-ročná premlčacia lehota, v rámci ktorej bolo potrebné nároky uplatňované v tomto konaní uplatniť reálne na súde, bola dodržaná a treba ju počítať od 28.5.2018, kedy bola vykonaná konzultácia žalobcu v Združení na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, kde mu bolo vysvetlené, že predmetná zmluva neobsahuje zákonom stanovené náležitosti. Žaloba bola podaná 6.7.2018, a preto možno konštatovať, že bola podaná v zákonom stanovenej 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehote. V tomto smere nie sú podstatné odvolacie námietky žalovaného spočívajúce v tom, že potvrdenie vydané Združením na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 1.6.2018 týkajúce sa konzultácie z 28.5.2018 nie je verejnou listinou, a že toto občianske združenie nie je zapísané v zozname združení na ochranu spotrebiteľa vedenom Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky. Táto listina z 1.6.2018 potvrdzuje len okolnosť, že k tejto konzultácii a poučeniu žalobcu zo strany tohto združenia, ktoré v danom čase reálne existovalo, skutočne došlo, čo je dôkazom, na ktorom možno založiť zistenie (v zmysle vyššie uvedeného), kedy začala žalobcovi plynúť subjektívna 2-ročná premlčacia lehota na podanie žaloby v tejto veci.

56. Súd prvej inštancie sa správne vypořiadal aj s otázkou objektívnej premlčacej lehoty, ktorú odvodil od okolnosti, že k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovaného došlo úmyselne, a preto je potrebné aplikovať 10-ročnú premlčaciu lehota. V zásade totiž možno konštatovať, že žalovaný ako subjekt poskytujúci predmetné spotrebiteľské úvery, musel si byť vedomý absentujúcich náležitostí v zmluve a dôsledkov, ktoré táto absencia má v rovine posudzovania úveru ako bezúročný a bezpoplatkový.

57. V tomto smere nemožno akceptovať odvolacie námietky žalovaného spočívajúce v tom, že v dôsledku novely Zákona o spotrebiteľských úveroch vykonanej zákonom č. 279/2017 z 12.10.2017 došlo k niektorým modifikáciám náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere tak, ako to uvádza žalovaný v odvolaní. Je totiž potrebné vychádzať zo znenia zákonnej úpravy, ktorá platila k 24.5.2011, teda k

momentu uzavretia predmetnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom zákon vyžadoval náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 tak, ako to analyzoval aj súd prvej inštancie.

58. Takéto jasné porušenie Zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno hodnotiť inak, ako úmysel žalovaného porušiť zákon a v tomto zmysle ide aj o úmysel získať bezdôvodné obohatenia, a to pri najmenšom v rovine nepriameho úmyslu. Preto sú úvahy súdu prvej inštancie o aplikovateľnosti desaťročnej premlčacej lehoty v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka v prejednávanej veci správne.

59. Právnu prax však zásadne ovplyvnilo rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.10.2018 č.k. 1Cdo 238/2017, podľa ktorého nie veriteľ má dôkazné bremeno dokázať svoju nebankovníosť, ale spotrebiteľ má povinnosť dokázať vedomostnú a vôľovú zložku úmyselného konania na strane firmy. A v prípade, že spotrebiteľ neunesie bremeno dôkazu, potom bude dopadať na prípad kratšia objektívna trojročná premlčacia doba, ktorá je pre spotrebiteľa nepriaznivá. Najvyšší súd pritom použil analógiu z trestného práva.

60. Z tohto rozhodnutia najvyššieho súdu vyplýva, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Ako už bolo vyššie uvedené, v predmetnom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 OZ. Iná situácia nastáva, napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

61. V tomto smere vznikajú úvahy o kolízii takéhoto postupu s princípom efektivity úijného práva. Je totiž problematické, aby spotrebiteľ preukázal firme jej vedomosť o porušovaní pravidiel a tiež preukázať uzrokovanie (vedomosť) na strane osôb konajúcich za veriteľa, že sa veriteľ obohacuje. Navyiac je problematická otázka, že ak je dodávateľ- poskytovateľ úveru právnickou osobou, u ktorej osoby na strane firmy má spotrebiteľ dokazovať vedomosť o porušovaní práva.

62. Spotrebiteľ by mal dokázať poskytovateľovi úveru vedomostnú a vôľovú zložku úmyselného konania osôb konajúcich za firmu. Môže ísť najmä o vedomosť na strane konateľov, spoločníkov poskytovateľ alebo obchodných zástupcov. V prípade priameho úmyslu má spotrebiteľ preukázať, že poskytovateľ vedel o porušovaní jeho práva a že chcel sa takto na úkor spotrebiteľa obohatiť. Na aplikovanie desaťročnej premlčacej doby postačuje aj nepriamy úmysel, no pri tomto zavinení spotrebiteľ má náročnú úlohu dokázať, že firma vedela, že porušuje pravidlá financovania a že je pre tento prípad uzrokovaná s tým, že sa na úkor spotrebiteľa obohacuje.

63. Obzvlášť problematický je stav, aký je aj v predmetnej veci, keď spotrebiteľ (žalobca) sám nemal vedomosť o existencii nesprávneho postupu poskytovateľa úveru.

64. V inej veci Súdny dvor rozhodol, že vyžadovanie od spotrebiteľa preukázať konanie na strane dodávateľa je v rozpore s princípom efektivity. Išlo o prípad francúzskych súdov, ktoré sa zaoberali dokazovaním porušenia pravidiel o preverovaní bonity spotrebiteľa (pozri rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-449/13, CA Consumer Finance SA proti Ingrid Bakkausovej a spol.

9. ...Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že:

- jednak bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej dôkazné bremeno nesplnenia povinností upravených v článkoch 5 a 8 Smernice 2008/48 zaťažuje spotrebiteľa, a ....

65. V predmetnej veci je oproti vyššie uvedenému prípadu ďaleko viac náročnejšie dokázať firme jej vedomosť a uzrozumenie o porušovaní pravidiel týkajúcich sa poskytnutia úveru. Spotrebiteľ má podľa názoru odvolacieho súdu možnosť len poukázať na fakty, ku ktorým došlo, no je extrémne náročné dokázať vedomostnú a vôľovú zložku konania firmy.

66. Odvolací súd je toho názoru, že nie spotrebiteľ by mal dokazovať firme jej vedomosť, ale firma by mala mať dôkazné bremeno, že nekonala úmyselne. Tak má veriteľ šancu dokázať len nedbanlivosť, aby sa aplikovala pre veriteľa priaznivejšia kratšia trojročná objektívna premlčacia doba. Odhliadnuc od týchto úvah vyplývajúcich z rozhodovania Súdneho dvora EÚ v prejednávanej veci treba zdôrazniť, že úmysel (minimálne nepriamy) je daný absenciou náležitých údajov o úročení v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere, čo je úmyselné porušenie Zákona o spotrebiteľských úveroch a z toho potom vyplýva ako nutný dôsledok aj úmysel (minimálne nepriamy) na strane dodávateľa aj získať bezdôvodné obohatenie. Preto možno konštatovať správnosť úvah súdu prvej inštancie o možnosti aplikovania desaťročnej objektívnej premlčacej lehoty v prejednávanej veci na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré je predmetom tohto konania. Tým je daná zároveň možnosť a dôvodnosť odklonu od vyššie uvedeného názoru najvyššieho súdu v rozhodnutí 1Cdo/238/2017 (§ 220 ods. 3 CSP), aj keď v prejednávanej veci nejde vlastne o odklon od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, pretože úmyselné porušenie ZoSÚ bolo v tomto konaní zo strany žalovaného preukázané.

67. Správne preto postupoval súd prvej inštancie pokiaľ žalobe vyhovel a so zreteľom na to, že správny je výrok napadnutého rozsudku aj o trovách konania, odvolací súd postupom podľa § 387 ods. 1 CSP rozsudok ako vecne správny potvrdil, pričom v podrobnostiach poukazuje na správne a výstižné dôvody uvedené v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP).

68. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalobca ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalovanému, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).